

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
BIUDŽETO IR ES STRUKTŪRINĖS PARAMOS SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS
PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-378 11, 14, 15 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (NR. TAP-17-901)**

2017-06-30 Nr. NV-1749

Vilnius

Projekto rengėjas – Finansų ministerija.

Projekto tikslas, esmė – pritarti Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, kuriuo siūloma:

- panaikinti galimos kompensuoti, įvykus draudimui įvykiui, neturtinės žalos asmeniui ribą (buvo 5 tūkst. eurų) ir šią žalą įtraukti į bendrą žalos asmeniui draudimo sumą - 5 mln. eurų.
- pavesti Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai patvirtinti Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijas.

Tokiu būdu nacionalinės teisės nuostatos suderinamos su Teisingumo Teismo sprendimais.

Derinimas – Įstatymo projektas suderintas su Lietuvos banku, Susisiekimo ministerija, Europos teisės departamentu, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos draudikų asociacija.

Dėl Teisingumo ministerijos pastabos (suvienodinti sąvokas „sveikatos sutrikdymo mastas“ ir „sveikatos sužalojimo mastas“) ir dėl Transporto priemonių draudikų biuro pastabų (vietoj žodžių „privalo vertinti“ vartoti žodį „vertina“ ir apriboti neturtinės žalos dydžio nustatymo kriterijus vieninteliu sveikatos sutrikdymo mastu) pateikta derinimo lentelė.

Dalykinio vertinimo išvada: Teikiamas įstatymo projektas iš esmės atitinka Vyriausybės reglamento reikalavimus. Į redakcines Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas bus atsižvelgta iki pasirašymo.

Siūloma svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Įstatymo projektas nėra įtrauktas į 2017 m. Seimo II (pavasario) sesijos darbų programą.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Projektas atitinka Vyriausybės programos nuostatas, susijusias su finansinių paslaugų vartotojų teisių apsauga.

Skyriaus vedėja

Lina Liubauskaitė

Lina Liubauskaitė, tel. 8 706 63 809, el. p. lina.liubauskaite@lr.lt

2017-06-14
Data

G-7182
Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-21 Nr. (7.28-04)-6K-1404144

DĖL TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-378 11, 14, 15 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

100 Atkurtai
Lietuvai

Finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Pagrindinis įstatymo projekto tikslas – užtikrinti, kad nacionaliniai teisės aktai atitiktų Europos Sąjungos direktyvų reikalavimus ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus bylose *Haasová*, Nr. C-22/12, *Drozdovs*, Nr. C-277/12, *Petillo ir Petillo*, Nr. C-371/12, bei *Spedition Welter*, Nr. C-306/12.

Įstatymo projektu siekiama panaikinti 5 000 eurų neturtinės žalos ribą, nustatyti, kad iki įstatymo įsigaliojimo datos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija parengs ir patvirtins Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos apskaičiavimo rekomendacijas, patikslinti įstatymo nuostatas dėl įgaliojimų atstovams suteikimo, kad būtų įtrauktas ir įgaliojimas priimti įteikiamus teismo dokumentus, atnaujinti įstatymo priede išdėstytą įgyvendinamų Europos Sąjungos teisės aktų sąrašą.

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAPIS) Projektų registravimo posistemyje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Įstatymo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Įstatymo projektui įgyvendinti Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymo projektas suderintas su Lietuvos Banku, Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuru, Lietuvos draudikų asociacija ir Teisingumo ministerija.

Įstatymo projektą rengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamentas (direktorius – Sigitas Mitkus, tel. 2390 070), atsakingas asmuo – Draudimo veiklos skyriaus (vedėja – Lolita Šumskaitė, tel. 239 0180) vyr. specialistas Martynas Pilkis, tel. 2053 516. Rengiant įstatymo projektą buvo konsultuojamasi su Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos, Transporto priemonių draudikų biuro, Teisingumo ministerijos, Lietuvos banko ir Susisiekimo ministerijos atstovais.

Teikiamo įstatymo projekto ir susijusių dokumentų sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas;
2. Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai;
3. Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai;
4. Atitikties lentelė (2009/103/EB), 2 lapai;
5. Atitikties lentelė (2009/138/EB), 2 lapai;
6. Aiškinamasis raštas, 3 lapai;
7. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Ministras

Vilius Šapoka

M. Pilkis, 2053 516

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ
CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO
NR. IX-378 11, 14, 15 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pritarti Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti finansų ministrą Vilių Šapoką, o jam negalint dalyvauti – finansų viceministrę Loretą Maskaliovienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

FM Teisės departamento
direktoriaus
E. Kašėta
Evaldas Kašėta
2017-06-21

Finansų ministras
V. Šapoka
2017-06-21

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS
PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-378 11, 14, 15 STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – įstatymo projektas) parengtas siekiant atsižvelgti į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) sprendimus byloje *Haasová*, Nr. C-22/12, byloje *Drozdovs*, Nr. C-277/12, byloje *Petillo ir Petillo*, Nr. C-371/12, bei byloje *Spedition Welter*, Nr. C-306/12.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti, kad nacionaliniai teisės aktai atitiktų ES direktyvų reikalavimus ir Teisingumo Teismo sprendimus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projektą rengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorius – Sigitas Mitkus, tel. 2390 070) Draudimo veiklos skyriaus (vedėja – Lolita Šumskaitė, tel. 239 0180) vyr. specialistas Martynas Pilkis, tel. 2053 516.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 11 straipsnyje nustatyta draudimo suma yra 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui (tarp jų 5 000 eurų dėl neturtinės žalos) ir 1 000 000 eurų dėl žalos turtui.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad draudikas turi suteikti visus būtinus įgaliojimus, kad atstovas pretenzijoms nagrinėti atliktų savo funkcijas (rinktų būtiną informaciją, spręstų klausimus dėl išmokos mokėjimo, mokėtų išmokas ir kita).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projektu panaikinama 5 000 eurų neturtinės žalos riba, t. y. numatoma, kad draudimo suma yra 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui, įskaitant ir neturtinę žalą. Tokiu būdu nacionalinės teisės nuostatos suderinamos su Teisingumo Teismo sprendimais: byloje *Haasová*, Nr. C-22/12, kuriuo išaiškinama, kad motorinių transporto priemonių valdytojų privalomasis civilinės atsakomybės draudimas turi apimti nematerialinės žalos, kurią patyrė per eismo įvykį žuvusių asmenų artimieji, atlyginimą, ir byloje *Drozdovs*, Nr. C-277/12, kuriuo konstatuojama, kad draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias motorinių transporto priemonių valdytojų privalomasis civilinės atsakomybės draudimas apima tik tokį maksimalų nematerialinės žalos atlyginimą, pagal nacionalinės teisės aktus, reglamentuojančius civilinę atsakomybę, mokėtiną dėl artimųjų žūties per eismo įvykį, kuris yra mažesnis, nei nustatytas Antrosios direktyvos 84/5/EEB 1 straipsnio 2 dalyje.

Įstatymo projekte numatoma, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija parengia Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos apskaičiavimo rekomendacijas. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarime Nr. 795 „Dėl Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ šiuo metu išdėstyti draudimo išmokos dėl patirtos neturtinės žalos nustatymo ir išmokėjimo principai bus pakeisti nuoroda į Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos apskaičiavimo rekomendacijas. Tokios nuostatos neprieštarauja ES teisei, kadangi byloje *Petillo ir Petillo*, Nr. C-371/12, Teisingumo Teismas konstatavo, kad nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriuose numatyta specifinė neturtinės žalos, patirtos per kelių eismo įvykių, atlyginimo sistema, pagal kurią šios žalos atlyginimas apribotas, palyginti su leidžiamu tokios pačios žalos, atsiradusios ne per tokius įvykius, atlyginimu.

Rekomendacijos padėtų draudikams ir Biurui nuosekliau vertinti neturtinę žalą, greičiau atlyginti nukentėjusiems tretiesiems asmenims (būtų mažesnis poreikis kreiptis į teismus, mažėtų našta teismams).

Taip pat įstatymo projektu patikslinamos 14 straipsnio nuostatos dėl įgaliojimų suteikimo atstovams, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendimą byloje *Spedition Welter*, Nr. C-306/12, kuriuo išaiškinta, kad 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo 21 straipsnio 5 dalyje nustatyti pakankami atstovo žalos sureguliuavimo reikalams įgaliojimai, apimantys ir įgaliojimą teisėtai priimti įteikiamus teismo dokumentus, būtinus procesui dėl per eismo įvykį patirtos žalos atlyginimo pradėti kompetentingame teisme.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus įstatymą gali augti draudimo įmokos, sulėtėti žalos atlyginimo nukentėjusiems tretiesiems asmenims procesas, kadangi gali kilti daugiau ginčų dėl neturtinės žalos dydžio nustatymo, ir didėti teismų darbo našta. Kad neigiamų pasekmių būtų išvengta ar jos būtų mažesnės, įstatymo projekte numatoma, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos apskaičiavimo rekomendacijas.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Kriminogeninei situacijai, korupcijai priimtas įstatymas įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Draudimo išmokos dėl eismo įvykio metu patirtos neturtinės žalos turėtų augti, atitinkamai didėtų ir įmokos.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus įstatymo projektą kitų įstatymų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir ES dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Iki numatomo įstatymo įsigaliojimo datos (2019-01-01) Vyriausybė turėtų pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimą Nr. 795 „Dėl Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių patvirtinimo“, Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių 12 punkte panaikinant šiuo metu išdėstytus draudimo išmokos dėl patirtos neturtinės žalos nustatymo ir išmokėjimo principus ir vietoje jų sukuriant nuorodą į Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos

apskaičiavimo rekomendacijas. Taip pat Vyriausybė (ar jos įgaliota institucija) iki įstatymo įsigaliojimo datos (2019-01-01) turėtų parengti ir patvirtinti Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos apskaičiavimo rekomendacijas.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Įstatymo projekto įgyvendinimas papildomų išlaidų iš valstybės biudžeto nepareikalaus.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Automobilių draudimas, civilinės atsakomybės draudimas, transporto draudimas, transporto priemonė.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Įstatymo įsigaliojimo data yra pasirinkta 2019 m. sausio 1 d., nes iki įstatymo įsigaliojimo yra būtina sukurti ir priimti naują įgyvendinamąjį teisės aktą (Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos apskaičiavimo rekomendacijas).

Finansų ministras
Vilijus Šapoka
2018-06-11

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-378 11, 14, 15 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) nuo 2012 m. birželio 11 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. – 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui (tarp jų 5 000 eurų dėl neturtinės žalos) ir 1 000 000 eurų dėl žalos turtui.“

2. Papildyti 11 straipsnio 1 dalį 4 punktu:

„4) nuo 2019 m. sausio 1 d. – 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui (įskaitant ir neturtinę žalą) ir 1 000 000 eurų dėl žalos turtui.“

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Draudikas turi suteikti visus būtinus įgaliojimus, kad atstovas pretenzijoms nagrinėti atliktų savo funkcijas (rinktų būtiną informaciją, spręstų klausimus dėl išmokos mokėjimo, mokėtų išmokas, priimtų teismo įteikiamus dokumentus ir kita).“

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Asmeniui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas arba – šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį, ir medicininės apžiūros pažymomis. Atsakingas draudikas ar Biuras vadovaujasi įstaigų ir įmonių, turinčių teisę nustatyti sveikatos sutrikdymo mastą, išvadomis, taip pat turi teisę siųsti nukentėjusį trečiąjį asmenį atlikti medicininės apžiūros, apmokėdamas apžiūros išlaidas.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę pateikti pretenzijas atsakingam draudikui arba – šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biurui dėl patirtos neturtinės žalos. Teisę į neturtinės žalos atlyginimą turi ir asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje. Atsakingas draudikas ar Biuras, nustatydamas atlygintinos neturtinės žalos dydį, vadovaujasi kompetentingų asmenų išduotais dokumentais apie laikinojo nedarbingumo trukmę, darbingumo ar neįgalumo lygį, sužalojimo pasekmes, mirties faktą ir priežastis, kitais įrodymais. Atlygintinos neturtinės žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į sveikatos sutrikdymo mastą (patirtų sužalojimų sunkumą, gydymo, nedarbingumo trukmę, sužalojimų sukeltus nepatogumus ir kita) ir kitus neturtinės žalos dydžio nustatymui reikšmingus kriterijus. Jei atsakingas draudikas ar Biuras ir nukentėjęs trečiasis asmuo ar asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje, nesutaria dėl neturtinės žalos atlyginimo dydžio, nukentėjęs trečiasis asmuo ar asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje, turi teisę kreiptis į teismą.“

3. Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi.

„8. Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijas tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

4 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
transporto priemonių valdytojų civilinės
atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1974 m. vasario 6 d. Komisijos rekomendacija 74/165/EEB valstybėms narėms dėl 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo.

2. 1981 m. sausio 8 d. Komisijos rekomendacija 81/76/EEB dėl paspartinto transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo žalų sureguliovimo.

3. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo (OL 2009 L 263, p. 11).

4. 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL 2009 L 335, p. 1).“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalį ir 2 straipsnį, šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis taikoma transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartims, sudarytoms nuo 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

FM Teisės departamento
direktorius

Evaldas Kašėta
2017-06-21

Finansų ministras
Vilius Šapoka
2017-06-21

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS
PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-378 11, 14, 15 STRAIPSNIŲ IR
PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) nuo 2012 m. birželio 11 d. **iki 2018 m. gruodžio 31 d.** – 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui (tarp jų 5 000 eurų dėl neturtinės žalos) ir 1 000 000 eurų dėl žalos turtui.“

2. Papildyti 11 straipsnio 1 dalį 4 punktu:

„4) nuo 2019 m. sausio 1 d. – 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui (įskaitant ir neturtinę žalą) ir 1 000 000 eurų dėl žalos turtui.“

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Draudikas turi suteikti visus būtinus įgaliojimus, kad atstovas pretenzijoms nagrinėti atliktų savo funkcijas (rinktų būtiną informaciją, spręstų klausimus dėl išmokos mokėjimo, mokėtų išmokas, **priimtų teismo įteikiamus dokumentus** ir kita).“

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Asmeniui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas arba – šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį, ir medicininės apžiūros pažymomis. Atsakingas draudikas ar Biuras vadovaujasi įstaigų ir įmonių, turinčių teisę nustatyti sveikatos ~~sužalojimo~~ **sutrikdymo** mastą, išvadomis, taip pat turi teisę siųsti nukentėjusį trečiąjį asmenį atlikti medicininės apžiūros, apmokėdamas apžiūros išlaidas.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę pateikti pretenzijas atsakingam draudikui arba – šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biurui dėl patirtos neturtinės žalos. **Teisę į neturtinės žalos atlyginimą turi ir asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje.** Atsakingas draudikas ar Biuras, nustatydamas atlygintinos neturtinės žalos dydį, vadovaujasi kompetentingų asmenų išduotais dokumentais apie laikinojo nedarbingumo trukmę, darbingumo ar neįgalumo lygį, sužalojimo pasekmes, mirties faktą ir priežastis, kitais įrodymais. Atlygintinos neturtinės žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į sveikatos sutrikdymo mastą (patirtų sužalojimų sunkumą, gydymo, nedarbingumo trukmę, sužalojimų sukeltus nepatogumus ir kita) ir kitus neturtinės žalos dydžio nustatymui reikšmingus kriterijus. Jei atsakingas draudikas ar Biuras ir nukentėjęs trečiasis asmuo **ar asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje,** nesutaria dėl neturtinės

žalos atlyginimo dydžio, nukentėjęs trečiasis asmuo **ar asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje**, turi teisę kreiptis į teismą. Teisę į neturtinės žalos atlyginimą turi ir asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje.“

3. Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi.

„8. Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijas tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

4 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos

transporto priemonių valdytojų civilinės
atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo
priedas

IGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

~~1. 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyva 72/166/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 10).~~

~~2. 1972 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 72/430/EEB, iš dalies pakeičianti 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyvą 72/166/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 13).~~

~~3. 1973 m. liepos 24 d. pirmoji Tarybos direktyva 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir plėtojimu, suderinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 14).~~

~~4. 1. 1974 m. vasario 6 d. Komisijos rekomendacija 74/165/EEB valstybėms narėms dėl 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo.~~

~~5. 2. 1981 m. sausio 8 d. Komisijos rekomendacija 81/76/EEB dėl paspartinto transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo žalų sureguliovimo.~~

~~6. 1983 m. gruodžio 30 d. antroji Tarybos direktyva 84/5/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 7 tomas, p. 3).~~

~~7. 1988 m. birželio 22 d. antroji Tarybos direktyva 88/357/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, suderinimo, apibrėžianti nuostatas, padedančias veiksmingai naudotis laisve teikti paslaugas, ir iš dalies pakeičianti Direktyvą 73/239/EEB (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 198).~~

~~8. 1990 m. gegužės 14 d. trečioji Tarybos direktyva 90/232/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 249).~~

~~9. 1990 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 90/618/EEB, iš dalies pakeičianti Direktyvą 73/239/EEB ir Direktyvą 88/357/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių tiesioginį draudimą, išskyrus gyvybės draudimą, suderinimą, ir pirmiausia pakeičianti šių direktyvų nuostatas dėl motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 252).~~

~~10. 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 92/49/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, suderinimo, iš dalies pakeičianti direktyvas 73/239/EEB ir 88/357/EEB (trečioji ne gyvybės draudimo direktyva) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 346).~~

~~11. 2000 m. gegužės 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/26/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, suderinimo, iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvas 73/239/EEB ir 88/357/EEB (ketvirtoji transporto priemonių draudimo direktyva) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 3 tomas, p. 331).~~

~~12. 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/14/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 72/166/EEB, 84/5/EEB, 88/357/EEB ir 90/232/EEB bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/26/EB, susijusias su motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu (OL 2005 m. L 149, p. 14).~~

3. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo (OL 2009 L 263, p. 11).

4. 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL 2009 L 335, p. 1).“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalį ir 2 straipsnį, šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis taikoma transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartims, sudarytoms nuo 2019 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

FM Teisės departamento
direktorius

Evaldas Kašėta
2018-06-21

Finansų ministras
Viktor Sapoka
2018-06-21

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS 2009/103/EB
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ**

<p>2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo</p>	<p>Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymas Nr. IX-378</p>	<p>Direktyvos perkėlimo lygis (dalinis/visiškas)</p>
<p><i>9 straipsnis</i> Mažiausios sumos 1. Nepažeisdama jokių didesnių garantijų, kurias gali nustatyti valstybės narės, kiekviena valstybė narė reikalauja, kad 3 straipsnyje nurodytos privalomojo draudimo sumos būtų ne mažesnės kaip: a) žalos asmeniui atveju – mažiausia atlyginama suma, sudaranti 1 000 000 EUR kiekvienam nukentėjusiam asmeniui arba 5 000 000 EUR kiekvienam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus; b) žalos turtui atveju – 1 000 000 EUR kiekvienam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus. Jei būtina, valstybės narės gali nustatyti pereinamąjį laikotarpį, ne ilgesnį kaip iki 2012 m. birželio 11 d., per kurį jos mažiausias atlyginamas sumas turi pritaikyti prie pirmoje pastraipoje nurodytų sumų. <...></p>	<p>Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas 1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip: „3) nuo 2012 m. birželio 11 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. – 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui (tarp jų 5 000 eurų dėl neturtinės žalos) ir 1 000 000 eurų dėl žalos turtui.“ 2. Papildyti 11 straipsnio 1 dalį 4 punktu: „4) nuo 2019 m. sausio 1 d. – 5 000 000 eurų dėl žalos asmeniui (įskaitant ir neturtinę žalą) ir 1 000 000 eurų dėl žalos turtui.“</p> <p>Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymas Nr. IX-378 11 straipsnis. Draudimo sumos ir įmokos 1. Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo suma dėl vieno eismo įvykio Lietuvos Respublikos teritorijoje, nepaisant to, kiek yra nukentėjusių trečiųjų asmenų, yra: (...)</p>	<p>visiškas</p>
<p><i>21 straipsnis</i> Atstovai žalos suregulavimo reikalams <...></p>	<p>Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas 2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas</p>	<p>visiškas</p>

<p>5. Atstovas žalos suregulavimo reikalams turi turėti pakankamus įgaliojimus atstovauti draudimo įmonei jos santykiuose su nukentėjusiosiomis šalimis 20 straipsnio 1 dalyje minėtais atvejais ir visiškai patenkinti jų prašymus atlyginti žalą.</p> <p><...></p>	<p>Pakeisti 14 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„6. Draudikas turi suteikti visus būtinus įgaliojimus, kad atstovas pretenzijoms nagrinėti atliktų savo funkcijas (rinktų būtiną informaciją, spręstų klausimus dėl išmokos mokėjimo, mokėtų išmokas, priimtų teismo įteikiamus dokumentus ir kita).“</p>	
<p>29 straipsnis</p> <p>Panaikinimas</p> <p>Direktyvos 72/166/EEB, 84/5/EEB, 90/232/EEB, 2000/26/EB ir 2005/14/EB su pakeitimais, padarytais direktyvomis, nurodytomis I priedo A dalyje, panaikinamos nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo pradžios terminais, numatytais I priedo B dalyje.</p> <p>Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.</p>	<p>Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas 4 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas</p> <p>Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„Lietuvos Respublikos</p> <p>transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo</p> <p>priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI</p> <p>1. 1974 m. vasario 6 d. Komisijos rekomendacija 74/165/EEB valstybėms narėms dėl 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimu.</p> <p>2. 1981 m. sausio 8 d. Komisijos rekomendacija 81/76/EEB dėl paspartinto transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo žalų suregulavimo.</p> <p>3. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo (OL 2009 L 263, p. 11).</p> <p>4. 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL 2009 L 335, p. 1).“</p>	<p>visiškas</p>

Finansų ministras
 Vilnius Šapoka
 2009-06-24

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS 2009/138/EB DĖL DRAUDIMO IR PERDRAUDIMO VEIKLOS
PRADĖJIMO IR JOS VYKDYMO (MOKUMAS II)
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ**

<p>2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II)</p>	<p>Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas</p>	<p>Direktyvos perkėlimo lygis (dalinis/visiškas)</p>
<p><i>310 straipsnis</i></p> <p>Panaikinimas</p> <p>Direktyvos 64/225/EEB, 73/239/EEB, 73/240/EEB, 76/580/EEB, 78/473/EEB, 84/641/EEB, 87/344/EEB, 88/357/EEB, 92/49/EEB, 98/78/EB, 2001/17/EB, 2002/83/EB ir 2005/68/EB su pakeitimais, padarytais VI priedo A dalyje išvardytais aktais, panaikinamos nuo 2012 m. lapkričio 1 d., nedarant poveikio valstybių narių įsipareigojimams, susijusiems su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo pradžios terminais, nustatytais VI priedo B dalyje.</p> <p>Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal VII priede pateiktą atitikties lentelę.</p>	<p>Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>4 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas</p> <p>Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI</p> <p>1. 1974 m. vasario 6 d. Komisijos rekomendacija 74/165/EEB valstybėms narėms dėl 1972 m. balandžio 24 d. Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo įgyvendinimu, suderinimo.</p> <p>2. 1981 m. sausio 8 d. Komisijos rekomendacija 81/76/EEB dėl paspartinto transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo žalų sureguliuavimo.</p>	<p>dalinis</p>

	<p>3. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo (OL 2009 L 263, p. 11).</p> <p>4. 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL 2009 L 335, p. 1).“</p> <p>Pastaba. Direktyvos straipsnis visiškai perkeltas Lietuvos Respublikos Draudimo įstatyme Nr. XI-2277</p>	
--	--	--

Finansų ministras
 Vilijus Sapoka
 2009-06-29

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTO**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS
ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-378 11, 14, 15
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR.: TAP-17-901, TAP-17-900; TAIS NR. 17-4982(3), 17-4984(3))**

2017-06-30 Nr. NV-1747

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto 2 dalyje siūloma pakeisti Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 15 str. 7 d. ir joje numatyti, kad nustatant atlygintinos neturtinės žalos dydį atsižvelgiama į sveikatos sutrikdymo mastą ir *kitus neturtinės žalos dydžio nustatymui reikšmingus kriterijus*. Iš pateiktos Įstatymo projekto lydimosios medžiagos nėra aišku, kodėl išskiriamas tik vienas kriterijus, reikšmingas nustatant neturtinės žalos dydį, bei kas spręs dėl kitų kriterijų „reikšmingumo“. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo ir atsižvelgiant į Civilinio kodekso 6.250 straipsnio nuostatas, siūlome atitinkamai papildyti Įstatymo projekto 3 str. 2 d., nurodant ir kitus kriterijus, kurie bus vertinami sprendžiant dėl neturtinės žalos dydžio.

2. Pakartotinai turėtų būti įvertintas Įstatymo projekto 3 str. 3 d. numatytų Eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo *rekomendacijų* santykis su Civilinio kodekso 6.260str. nuostatomis ir Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklėmis, patvirtintomis Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795. Vieną vertus, Rekomendacijose negalėtų būti išplečiamas Civiliniame kodekse numatytų aplinkybių bei kriterijų, reikšmingų nustatant neturtinės žalos dydį, ratas, todėl svarstytina, ar papildomas reglamentavimas nebūtų perteklinis. Iš kitos pusės, jeigu būtų atsisakyta Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių 12 p., numatančio neturtinės žalos atlyginimo principus, ir būtų daroma nuoroda į neprivalomojo pobūdžio rekomendacijas, galimai liktų nereglementuotas neturtinės žalos atlyginimo klausimas (kadangi *rekomendacijos* nebūtų privalomos).

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

DERINIMO PAŽYMA
DĖL TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-378 11,
14, 15 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Eil. Nr.	Institucijos, įstaigos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos bankas, 2017-05-04, Nr. S2017/(21.10-2101)-12-2227	Projekto 3 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad rekomendacijas dėl eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Šiuo metu tiek turtinės, tiek neturtinės žalos apskaičiavimo ir draudimo išmokos mokėjimo tvarką reglamentuoja Nutarimas [Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimas Nr. 795 „Dėl Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių patvirtinimo“]. Atsižvelgiant į jau egzistuojantį teisinį reguliavimą, o taip pat į tai, kad aptariamam transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu siekiama užtikrinti efektyvų nukentėjusių asmenų patirtos žalos (tiek turtinės, tiek neturtinės) atlyginimą, siūlytina įvertinti, ar eismo įvykio metu patirtos neturtinės žalos, dėl kurios turėtų būti mokama draudimo išmoka, nustatymo (apskaičiavimo) tvarka neturėtų būti reglamentuota kiek įmanoma labiau imperatyviomis teisės normomis. Tokiu atveju siūlytina tiesiog peržiūrėti jau esančio Nutarimo nuostatas, atsižvelgiant į Projektu keičiamas Įstatymo nuostatas. Jei būtų nuspręsta palikti dabartines Projekto nuostatas dėl rekomendacijų tvirtinimo, siūlytume įvertinti, ar tokios rekomendacijos, atsižvelgiant į tai, kad neturtinės žalos nustatymas yra tiesiogiai susijęs su bendru žalos, padarytos eismo įvykio metu, nustatymo (apskaičiavimo) ir draudimo išmokos mokėjimo procesu (kuris yra patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu), nuosekliai neturėtų būti tvirtinamos būtent Lietuvos Respublikos Vyriausybės.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manome, kad rekomendacijos dėl eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo turi būti priimtos atskiru teisės aktu, nes šiose rekomendacijose dėstytinų normų pobūdis iš esmės skiriasi nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimo Nr. 795 „Dėl Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių patvirtinimo“. Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklėse yra įtvirtinti žalos ir mokėtinos draudimo išmokos nustatymo principai, taisyklės ir administravimas, tačiau ne konkrečios nukentėjusiesiems išmokėtinų sumų apskaičiavimo rekomendacijos.</p> <p>Siūlytume keisti Nutarimą, Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių 12 punkte atsisakant detalių neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijų ir vietoje to įrašant nuorodą į teisės aktą, kuriame (po jo priėmimo) bus galima rasti detalizuotas rekomendacijos dėl eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo.</p> <p>Siūlomas reguliavimas taip pat atitinka kitų ES valstybių narių praktiką.</p>
2.	Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuras, 2017-05-05 Nr. S-5120-17-	<p>[S]iūlome minimaliai patikslinti įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalį išdėstant ją taip:</p> <p><i>„7. Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę pateikti pretenzijas atsakingam draudikui arba - šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais atvejais - Biurui dėl patirtos neturtinės žalos. Teisę į neturtinės žalos atlyginimą turi ir asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje. Atsakingas draudikas ar Biuras, nustatydamas atlygintinos neturtinės žalos dydį, privalo įvertinti vertina kompetentingų asmenų išduotus</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>1. Nepritarta siūlymui žodžius „privalo įvertinti“ pakeisti žodžiu „vertina“, nes buvo atsižvelgta į alternatyvų Lietuvos banko pasiūlymą šioje vietoje naudoti žodį „vadovaujasi“.</p> <p>2. Neturtinės žalos nustatymo kriterijų sąrašas buvo sutrumpintas, tačiau neatsisakyta nuorodos į kitus neturtinės žalos dydžio nustatymui reikšmingus kriterijus. Manome, kad tai, jog teismai šiuo metu nėra suformulavę praktikos neturtinės žalos nustatymo klausimu, nėra</p>

	(4.12)	<p><i>dokumentus apie laikinojo nedarbingumo trukmę, darbingumo ar neįgalumo lygį, sužalojimo pasekmes, mirties faktą ir priežastis, kitus įrodymus. Atlygintinos neturtinės žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į nukentėjusio trečiajame asmeniu padarytos žalos pasekmes sveikatos sutrikdymo mastą (patirtų sužalojimų sunkumą, gydymo, nedarbingumo trukmę, sužalojimų sukeltus nepatogumus ir kita), individualias savybes (amžių, profesiją ir kita), padarytos turtinės žalos dydį ir kitus neturtinės žalos dydžio nustatymui reikšmingus kriterijus. Jei atsakingas draudikas ar Biuras ir nukentėjęs trečiasis asmuo ar asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje, nesutaria dėl neturtinės žalos atlyginimo dydžio, nukentėjęs trečiasis asmuo ar asmenys, išvardyti šio straipsnio 5 dalyje, turi teisę kreiptis į teismą."</i></p> <p>[..] Mūsų nuomone, įstatymo projekte taip pat būtų tikslinga sutrumpinti neturtinės žalos nustatymo kriterijų sąrašą, kadangi kol kas net teismai nėra suformulavę bent apytikrių rekomendacijų, kaip turėtų keistis neturtinės žalos dydis priklausomai nuo nukentėjusio asmens individualių savybių, padarytos turtinės žalos dydžio ar kitų aplinkybių. Tai turėtų būti palikta vertinti ir spręsti teismams, bet ne draudikams.</p>	<p>pakankamas argumentas įstatyme palikti vienintelį kriterijų (t.y. sveikatos sutrikdymo mastą) neturtinės žalos dydžio nustatymui. Toks apribojimas be kita ko <i>a priori</i> darytų įtaką ir besiformuojančiai teismų praktikai šiuo klausimu. Be to, toks apribojimas neatitinka kitų ES valstybių narių praktikos.</p>
3.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, 2017-05-31, Nr. (1.6.:2T-449	<p>2. Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalyje vartojama keičiamame įstatyme neapibrėžta sąvoka „sveikatos sutrikdymo mastas“. Siūlytina šią nuostatą apibrėžti pačiame Įstatymo projekte arba tikslinti jos dėstymą, pavyzdžiui, remiantis keičiamo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 2 punktu. Kartu, manytume, turėtų būti tikslinama (derinama arba nustatomas santykis) ir Įstatymo projektu keičiamo įstatymo 15 straipsnio 6 dalis, nes joje vartojama dar viena neapibrėžta nuostata – „sveikatos sužalojimo mastas“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekte suvienodintos sąvokos „sveikatos sutrikdymo mastas“ ir „sveikatos sužalojimo mastas“ ir naudojama sąvoka „sveikatos sutrikdymo mastas“. Ši sąvoka tiesiogiai susijusi su šiuo metu galiojančiomis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintomis Sveikatos sutrikdymo masto nustatymo taisyklėmis, kuriose yra nurodyti ekspertams privalomi sveikatos sutrikdymo masto – sunkaus, nesunkaus ir nežymaus – nustatymo medicininiai kriterijai.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad ši sąvoka (jos papildomai neapibrėžiant) yra vartojama šiuo metu galiojančiuose Lietuvos Respublikos įstatimuose: LR apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme, LR specialiųjų tyrimų tarnybos statuto patvirtinimo įstatyme, LR vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatyme ir kt., tačiau ji nėra apibrėžta.</p>

Finansų ministras
Viktor Sapoka
2016.06.17